CSW66 COMMISSION ON THE STATUS OF WOMEN · IUCN · GENERATION EQUALITY · UN WOMEN

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAĞLAMINDA KADINLARA VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE

ÖZET

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet (KKÇYŞ) ve iklim değişikliği, çağımızın acilen çözülmesi gereken en ciddi küresel sorunlarından olup sürdürülebilir kalkınmanın önünde de engel teşkil etmektedir. Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet, yaşamları boyunca tahminen her 3 kadından 1'ini etkileyen, dünya genelinde en yaygın ve en sık görülen insan hakları ihlalidir.[1] Yalnızca 2020 yılında, dünyada toplam 81.000 kadın ve kız çocuğunun öldürüldüğü ve her 11 dakikada bir kadın veya kız çocuğunun yaşadığı evde öldürüldüğü bildirilmektedir.[2] İklim değişikliği; toplum, kültür, ekonomi, sağlık ve insan hakları alanlarındaki yıkıcı etkileriyle gezegenimizin sürdürülebilirliğini tehdit etmeye, en çok dışlananlar başta olmak üzere, kadınları ve kız çocuklarını orantısız bir şekilde etkilemeye devam etmektedir. İklim değişikliği aynı zamanda, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik farklı şiddet biçimlerinin ciddi şekilde artmasına yol açan etmenlerden biridir. Adeta COVID-19 ile eş zamanlı bir gölge pandemi olan kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet, krizler ve afetler sırasında şiddet vakalarında meydana gelen artışın bir örneğidir.[3] Özellikle yaşadıkları bölgeyi, ekosistemi ve mensubu oldukları toplulukları, insan kaynaklı habitat kaybı, tahribat, kirlilik ve iklim değişikliğinin yıkıcı etkilerinden korumak için harekete geçen Kadın Çevre ve İnsan Hakları Savunucuları, tehdit, şiddet ve hatta kadın cinayetine uğrama riskiyle karşı karşıyadır.[4] Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin ortadan kaldırılamaması, iklim kriziyle mücadeleye yönelik etkileri hafifletme, uyum sağlama ve dayanıklılığı artırma gayretleri bakımından da ciddi bir risk teşkil etmektedir.[5] Aynı zamanda, iklim değişikliği kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet vakalarının görülme sıklığında artışa yol açtığı için, iklim eylemi kapsamında toplumsal cinsiyete dayalı şiddet (TCDŞ) alanındaki riskler ve güçlükler konusunda harekete geçilmemesi, kadınların ve kız çocuklarının güvenliği ve şiddetten uzak bir yaşam sürme hakkına ilişkin risklerin artmasına neden olabilir.[6] Son on yılda, toplumsal cinsiyet-iklim konularının anlaşılması ve bu konuların politika ve programlarda ele alınması uluslararası ölçekte daha çok ilgi görmeye başlamış olsa da, iklim değişikliği ile kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin kesiştiği noktalara yeterince odaklanılmamaktadır. İnsani yardım-kalkınma-barış ve iklim sürekliliği genelinde kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle mücadelede kapsamlı ve bütünleşik yaklaşımların benimsenmesini sağlamak için acilen sektörler arası eyleme ihtiyaç duyulmaktadır. İklim değişikliğinin kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet üzerindeki etkisine ilişkin kanıtların genel hatlarıyla ele alındığı bu belgede, hükümetler ve uluslararası kuruluşlar ile hem iklim değişikliği hem de kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle mücadele alanlarında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları dahil olmak üzere toplumun tüm kesimleri tarafından dikkate alınması gereken bir dizi öneriye yer verilmiştir.

DÜNYA GENELİNDE
(sadece 2020'de)

81.000

kadın ve kız çocuğu öldürüldü

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet vakalarının artmasına yol açıyor

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet ve iklim değişikliği

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet (KKÇYŞ) ve iklim değişikliği, çağımızın acilen çözülmesi gereken en ciddi küresel sorunları arasında gösterilmektedir.

Dünya genelinde

her 3 kadından 1'i

yaşamlarının bir döneminde kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetten etkilenmektedir.

İklim değişikliği ve giderek artan çevresel tahribat; yerinden edilmeye, kaynak kıtlığına ve gıda güvensizliğine bağlı olarak kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet riskini ve şiddete maruz bırakılanlara yönelik hizmetlerin sunumundaki aksaklıkları artırmaktadır.

Vanuatu'da, 2011'de meydana gelen iki tropikal kasırgayı takiben, Tanna Kadın Danışma Merkezi'ne bildirilen **aile içi şiddet vakalarında %300'lük bir artış** kaydedilmiştir.

Katrina Kasırgası'nın ardından, karavan parklarına taşınmak zorunda kalan kadınlar arasında **tecavüz vakalarının** oranı, aynı yıl Mississippi'de referans alınan **oranın 53,6 katına** çıkmıştır.[36]

Etiyopya'da, ailelerin uzun süreli kuraklığın etkileriyle başa çıkmasına yardımcı olmak için besi hayvanı karşılığında **satılarak erken yaşta evlendirilen** kız çocuklarının sayısında artış kaydedilmiştir.[35]

Nepal'de 1990'da **insan ticaretine** maruz bırakılanların sayısı yılda 3.000-5.000 civarındaydı. Bölgede meydana gelen depremin ardından ise yılda 12.000-20.000 kişinin insan ticaretine maruz bırakıldığı tespit edilmiştir.[37]

Kadın çevre ve insan hakları savunucuları (KÇİHS), doğal kaynakları ve topraklarını savunmaya çalışırken tehdit ve şiddete maruz bırakılmaktadır. Yerli halklara mensup kadınlar; cinsiyetçilik, ayrımcılık ve ırkçılığın kesişim noktasında yer almaları nedeniyle daha büyük risk altındadır.

2016 - 2019 yılları arasında, Meksika ve Orta Amerika'da kadın, çevre ve insan hakları savunucularını hedef alan

1.698 şiddet eylemi

kayıtlara geçmiştir.

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet; iklim değişikliğinin etkilerini azaltma, iklim değişikliğine uyum ve dayanıklılık inşası gayretleri bakımından kritik önem taşıyan kadın katılımını, liderliğini ve temsilini kısıtlamaktadır.

Tavsiyeler:

- İklim değişikliği bağlamında kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin ortadan kaldırılmasına yönelik kolaylaştırıcı bir politika ortamı yaratın.
- İklim değişikliği ve kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle mücadele sektörleri genelinde küresel, bölgesel, ulusal ve yerel düzeylerde sektörler arası stratejik ortaklıkları ve iş birliğini teşvik edin.
- İklim değişikliğinin kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet ve risk faktörleri üzerindeki etkisini anlamak için gereken veri, kanıt ve bilgileri üretin.
- Kadın hakları ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik finansmana öncelik verin. Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddete ilişkin önleme ve müdahale çalışmalarında esnek ve uyarlanabilir yaklaşımlara daha fazla yatırım yapılmasını sağlayın.
- Kadın çevre ve insan hakları savunucularına yönelik şiddeti önleyin ve faillerden hesap sorulmasını sağlayın.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE ÇEVRE TAHRİBATININ KADINLARA VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK ŞİDDET ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Mevcut veriler halen sınırlı olsa da eldeki kanıtlardan anlaşıldığı üzere, şiddetli meteorolojik afetler ve giderek etkileri artan iklim olaylarına neden olan iklim değişikliği ve çevre tahribatı kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet vakalarının görülme sıklığında artışa yol açabiliyor.[7]

KRİZ VE AFETLER SONRASINDA ÇEŞİTLİ FAKTÖRLER NEDENİYLE KADINLARA VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK ŞİDDET ARTMAKTADIR[8].

Risk faktörlerinin ağırlaşmasına neden olan zorlu koşulların ortaya çıktığı kriz veya afet dönemlerinde hâlihazırda endişe verici şekilde yaygın olan kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet (KKÇYŞ) vakaları artış göstermektedir. COVID-19 pandemisi de bunun güncel bir örneğidir. BM Kadın Birimi tarafından COVID-19'un kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet üzerindeki etkisini ölçmek için yürütülen Hızlı Toplumsal Cinsiyet Değerlendirmesi, pandeminin başlangıcından bu yana kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin yoğunlaştığını doğrulamıştır. Hane içinde yaşanan anlaşmazlıkların sıklaşması nedeniyle, her dört kadından biri evde kendisini daha az güvende hissettiğini, 10 kadından 6'sı cinsel tacizin şiddetlendiğini düşündüğünü ve her 10 kadından 7'si partnerinin fiziksel veya sözlü tacizlerinin arttığını belirtmiştir.[9] Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN) tarafından derlenen bilgiler de, eş zamanlı olarak meydana gelen iklim krizi ve hava felaketlerinin artmakta olan şiddet oranlarıyla kadınlar ve kız çocuklarının savunmasız kalmasına yol açan durumlar üzerinde körükleyici bir etki yarattığına işaret etmektedir. Pandemi döneminde alınan kapanma tedbirleri sırasında meydana gelen sel, hortum ve diğer hava olayları gibi afetlerin de tecrit ve kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet riskine yol açtığı görülmektedir.[10]

Tropik fırtınalar, şiddetli sel ve toprak kaymaları gibi iklim kaynaklı afetler sonrasında, kadınlar ve kız çocuklarının tecavüz, cinsel saldırı ve taciz, partner şiddeti, çocuk yaşta evlilik, insan ticareti ve cinsel sömürü de dahil olmak üzere şiddetin tüm biçimlerine maruz bırakılma riski daha yüksektir. Örneğin, 2017 yılında Porto Riko'da yaşanan Maria kasırgasının ardından, şiddete maruz bırakılanlara yönelik hizmetlere ilişkin taleplerin %62 oranında arttığı tespit edilmiştir.[11] Vanuatu'da, 2011'de meydana gelen iki tropikal kasırgayı takiben, Tanna Kadın Danışma Merkezi'ne bildirilen ev içi şiddet vakalarında yüzde 300'lük bir artış kaydedilmiştir.[12] 2007 yılında Sidr Kasırgası'ndan sonra Bangladeş'te yürütülen bir saha araştırması, afetten etkilenen bölgelerde insan ticareti oranının arttığını göstermiştir.[13]

Fiziksel güvenliğin yanı sıra güvenli ve erişilebilir altyapı ve hizmetler konusundaki eksiklikler nedeniyle sığınma evleri, kamplar veya geçici yerleşim yerlerinde kalan kadınların tecavüz, cinsel taciz ve diğer şiddet türlerine maruz bırakılma riski daha yüksek olduğundan, "yerinden edilme" durumunun da şiddeti körüklediği söylenebilir.[14] Hem şiddet vakalarını bildirme hem de sağlık ve sosyal hizmetler gibi temel hizmetlere erişim konusunda daha büyük engellerle karşı karşıya kaldıkları için kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet daha da yoğunlaşmaktadır. Çoğu durumda, kolluk kuvvetlerinin işleyişinde aksaklıklar yaşanabilmekte ve şiddetin önlenmesine yönelik müdahale faaliyetlerinde kullanılan kaynakların yönü değiştirilebilmektedir. Kadınlar ve kız çocuklarının kamu hizmetlerine ve sosyal korumaya yeterli şekilde erişim sağlayamaması, kaynakların sınırlı olması ve gelir elde etme ve geçimini sağlama yetkinliğine ilişkin kısıtlamalar, gerilim ve stres faktörlerinde artışa neden olabilmekte, bu da evde, okulda, iş yerinde ve kamusal alanlarda şiddete maruz bırakılma riskinin artmasına yol açmaktadır. Aile yapılarında da istikrarsızlıklar baş göstermekte ve buna bağlı olarak ortaya çıkan sosyal tecrit hali, şiddetin belirlenemeden gerçekleşebileceği bir ortam sunmaktadır.

Fotoğraf: BM Kadın Birimi / Joe Saade

"COVID-19 pandemisi, krizler ve afetler sırasında kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet vakalarında meydana gelen artışa bir örnektir".

ETKİLERİ ZAMANLA DAHA DA ARTAN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAĞLAMINDA FARKLI ETKENLERİN KADINLARA VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK ŞİDDETİ KÖRÜKLEMESİ

Giderek artan çevre tahribatı veya mahsul kıtlığının ağırlaşmasına, hayvanların ölümüne ve gıda güvensizliğine yol açan şiddetli yağışlar ve uzun süreli kuraklıklar gibi etkileri zamanla daha da artan iklim olayları da kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin artmasına yol açmaktadır.[15] Kadınlar ve kız çocuklarının geçimlerini sağlamak için doğal kaynaklara ve iklime duyarlı işlere daha çok ihtiyaç duyduğu ve su, yakacak veya yiyecek gibi doğal kaynakların toplanmasında birincil sorumluluğu üstlendikleri görülmektedir.[16]

İklim değişikliği, kadınlar ve kız çocuklarının yaşamlarını orantısız bir şekilde etkilemekte, kaynakları güvence altına alma ve gelir elde etme yetkinliklerini kısıtlamakta, zararlı toplumsal normları ve yapısal eşitsizlikleri körüklemekte, evde ve toplumda gerilim ve stres kaynakları yaratmaktadır. Kadınlar ve kız çocukları yiyecek veya su temin etmek için daha sık ve uzun yolculuklar yapmak zorunda kaldığında, halka açık ve/veya tenha alanlarda cinsel şiddet riskiyle karşı karşıya kalmaktadır. Buna bağlı olarak, evle ilgili diğer sorumluluklarını yerine getirmek için daha az zamanları kaldığından, ev içinde daha çok gerilimin yaşanmasına yol açabilmektedir.[17] Aynı zamanda erkekler, hasadın verimsiz olması, çiftlik hayvanlarının ölmesi ve gıda güvenliğini sağlayamamaları nedeniyle geleneksel "evin geçimini sağlayan kişi" rollerinin tehlikeye düştüğünü fikrine kapılmakta, bunun sonucunda da, zararlı erkeklik mefhumunu yeniden dayatmak için şiddete başvurabilmektedir. Bu gibi durumlarda erkeklerin genellikle daha fazla alkol tükettiği, bunun da kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin daha da ağır bir hal almasına yol açtığı görülmektedir.[18]

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN ÇOCUK YAŞTA EVLİLİKLER VE CİNSEL SÖMÜRÜ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

İklim değişikliğinin çocuk yaşta evlilikler ve cinsel sömürü üzerindeki etkisine ilişkin endişeler de artmaktadır. Aileler gıda kıtlığıyla başa çıkmaya çalışırken, kız çocukları yiyecek veya su temin etmek için okulu bırakmak zorunda kalabilmekte ve çocuk yaşta evlilikler, bir hayatta kalma stratejisi olarak kullanılabilmektedir.[19] Erkeklerin para kazanmak için başka bir yere gitmek üzere evden ayrılmak zorunda kaldığı bazı durumlarda, kadınlar ve kız çocukları, özellikle gıda kıtlığının şiddetlenmesiyle birlikte, cinsel sömürüye karşı daha savunmasız hale gelebilmektedir. Yapılan bazı çalışmalar, erkek gıda satıcıları, çiftçiler ve toprak sahiplerinin kaynak kıtlığını suiistimal ederek gıda karşılığında kadınlardan cinsel ilişki talep ettiğini göstermiştir.[20]

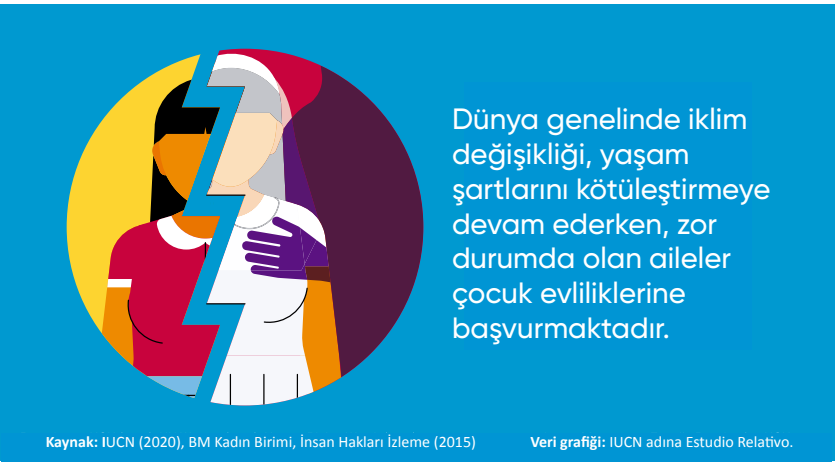

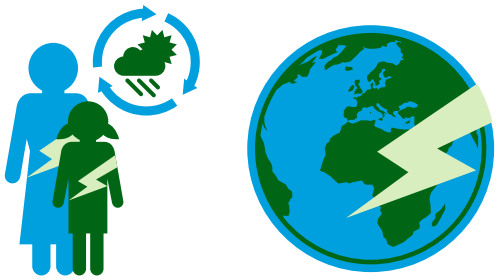

KADINLARA VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK ŞİDDET, ONLARIN İKLİM EYLEMİNE KATILMASI, ARACILIK VE ÖNCÜLÜK ETMESİ ÖNÜNDE CİDDİ BİR ENGEL TEŞKİL EDİYOR

Tavua'daki genç kadın liderler, COVID-19 pandemisi ve Harold kasırgasının insan güvenliğine ilişkin önceliklerini hangi açılardan etkilediğini gösteren pankartlarını sergiliyor.
Fotoğraf: FemLINKpacific/Carolyn Kitione

Kadınlar ve kız çocukları, tüm düzeylerde iklim ve çevre eyleminde değişimin temsilcisi olarak çok önemli bir rol oynamaktadır. Toplulukların ihtiyaçları ve öncelikleri konusunda sahip oldukları bilgiler, iklim değişikliği ve çevre tahribatı ile mücadelenin yanı sıra, afet riskini azaltma ve her düzeyde dayanıklılık inşa etme gayretleri bağlamında kilit bir önem taşımaktadır. Kadınlar ve kız çocuklarının bu konudaki bilgileri aynı zamanda, iklim değişikliğinin kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet üzerindeki etkisinin asgari düzeye indirilmesi amacıyla etkili adımların atılmasına da yardımcı olacaktır.

Dünyanın her yerinde, kadın hakları örgütleri ile kadın çevre ve insan hakları savunucuları, doğayı, toprağı, toplulukları ve insan haklarını zararlı çevre olayları ve iklim etkilerine karşı korumak için harekete geçmiştir. Bununla birlikte, kadın hakları örgütleri ile kadın çevre ve insan hakları savunucuları, iklim eylemine katılma konusunda pek çok engelle karşı karşıya kalmakta, demokratik alanın daraldığı bağlamlarda seslerini duyurma ve kitleleri temsil etme yetkinlikleri yeterli kaynaklarla desteklenmemekte ve hak ettiği değeri görmemektedir. Devletler ve şirketlerin çıkarları uğruna sömürmeleri karşısında kıymetli karasal kaynakları ve deniz/okyanus kaynaklarını korumaya çalıştıkları için, yerli halklara mensup kadınlar dahil olmak üzere kadın çevre ve insan hakları savunucuları damgalama ve hatta kadın cinayetleri de dahil olmak üzere artan tehditler ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet eylemleri karşısında özellikle savunmasız durumdadır.[21] Yerli halklara mensup kadınlar, Afrika kökenli kadınlar, yaşlı kadınlar, LGBTİ+ bireyler, engelli kadınlar, göçmen kadınlar ile kırsal, uzak, çatışma ve afet risklerine açık bölgelerde yaşayanlar çok ciddi risklerle karşı karşıyadır.[22]

Örneğin, 2020 yılında 44'ü kadın, 331 insan hakları savunucusu öldürülmüştür. Bunların yüzde 69'u toprağı, yerli halkların haklarını ve çevre haklarını savunan kişilerden, yüzde 28'i ise kadın hakları savunucularından oluşmaktadır.[23] 2016-2019 yılları arasında, Meksika ve Orta Amerika'da kadın çevre ve insan hakları savunucularına karşı 1.698 saldırı meydana geldiği bildirilmektedir.[24] Kadın Çevre ve İnsan Hakları Savunucuları, çevreyi ve doğal kaynakları korumak amacıyla yürüttükleri çalışmalar nedeniyle erkek insan hakları savunucularıyla aynı risklere ve şiddet türlerine maruz bırakılmanın yanı sıra, kadın düşmanlığı, zararlı toplumsal normlar, toplumsal cinsiyet ayrımcılığı ve eşitsizliğine dayanan toplumsal cinsiyete özgü risklerle ve şiddet biçimleriyle de karşı karşıya kalmaktadır. Tecavüz ve diğer cinsel şiddet biçimleri ile itibar zedeleme ve sindirmeye yönelik belirli hedefler çerçevesinde uygulanan psikolojik ve çevrim içi şiddet de bunlar arasında yer almaktadır.[25]

2016 – 2019 yılları arasında,

Meksika ve Orta Amerika'da kadın çevre ve insan hakları savunucularını hedef alan

1.698

saldırı

meydana geldi.[24]

YERLİ HALKLARA MENSUP KADINLAR İLE ŞİDDET, CİNSİYETÇİLİK, AYRIMCILIK VE IRKÇILIĞIN KESİŞTİĞİ NOKTA

Fotoğraf: BM Kadın Birimi / Ryan Brown

Yerli halkalara mensup kadınların doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını esas alan geleneksel bilgi birikimi ve geçim kaynakları, ekosistemlerin iklim değişikliğinin etkilerine karşı korunmasında hayati bir önem taşımaktadır. Yerli halklara mensup kadınlar, çevrenin korunmasının yanı sıra idaresi ve bakımı konusunda üstlendikleri kıymetli rol nedeniyle de hedef alınmaktadır. Genellikle çevreyi, topraklarını, kaynaklarını ve haklarını sömürüye dayalı projeler ve kurumsal çıkarlar karşısında korurken en ön saflarda mücadele eden yerli halklara mensup kadınlar, ırkçılığın yanı sıra sosyoekonomik ve siyasi ötekileştirme ile dolu uzun bir ayrımcılık geçmişi nedeniyle, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ile diğer şiddet türlerinin kesişen ve birbirini pekiştiren biçimleriyle karşı karşıya kalmaktadır.[26]

Ayrıca, toprak hakları konusunda çok daha az güvence sahibi olmanın yanı sıra, kesişen ayrımcılık ve şiddet biçimleri nedeniyle, yerli halklara mensup kadınların geniş ölçekli kullanım için arazi ve mülk gaspına boyun eğdirmek üzere başvurulan şiddet ve zorbalığa maruz bırakılma riski daha yüksektir.[27] Yasa dışı ağaç kesme kamplarının yerel toplulukları sömürdüğü ve bu topluluklara mensup kadınların, yasa dışı ağaç kesen kişilerin yürüttüğü cinsel sömürü için insan ticareti faaliyetleri karşısında özellikle savunmasız durumda kaldığı görülmektedir.[28] Pek çok örnek, arazi uğruna çıkan çatışmalar ve kaynaklar üzerindeki rekabetin yol açtığı toplumsal çalkantılar sırasında yerli halklara mensup kadınların toplumsal cinsiyete dayalı şiddete daha fazla maruz kaldığına işaret etmektedir.[29]

CEDAW Komitesinin iklim değişikliği bağlamında afet riskinin azaltılmasına yönelik gayretlerin toplumsal cinsiyetle ilgili boyutlarına ilişkin 37 sayılı Genel Tavsiye Kararı'nda da vurgulandığı üzere[30], iklim değişikliği ve afetlerle ilgili riskler, yükler ve etkiler, kesişen ayrımcılık biçimlerine maruz bırakılan yerli halklara mensup kadınlar, yoksulluk içinde yaşayan kadınlar, etnik köken, ırk, din ve cinsel kimlik/yönelim bakımından azınlık gruplarına mensup kadınlar ve engelli kadınlar ile mülteci ve sığınmacı kadınlar gibi ötekileştirilmiş nüfus gruplarını daha derinden etkilemektedir.

"Yerli halklara mensup kadınlar çevreyi, topraklarını, kaynaklarını ve haklarını korurken genellikle en ön saflarda mücadele etmektedir"

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE KADINLARA VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE SEKTÖRLERİ ARASINDAKİ BAĞLANTILARI GÜÇLENDİRMEK

Son on yılda, toplumsal cinsiyet ve iklim konularının anlaşılması ve bu konuların politika ve programlarda ele alınması uluslararası ölçekte daha çok ilgi görmeye başlamış olsa da iklim değişikliğinin kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet üzerindeki etkisine yeterince odaklanılmamaktadır.[31]

Fotoğraf: BM Kadın Birimi / Ryan Brown

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) kapsamındaki Paris Anlaşması ve Glasgow İklim Paktı toplumsal cinsiyet eşitliğinin ve kadınların güçlenmesinin taşıdığı kritik önemi kabul etmektedir. Ancak bu belgelerde özellikle kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddeti ele alan hükümler yer almamaktadır.[32] Araştırmalar, politikalar ve programlarda iklim değişikliği ile kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet arasında bağlantı kurulmasının yanı sıra, bu alanlarda mücadele eden kuruluşlar arasında sektörler arası ortaklıklar inşa etme konusunda da önemli eksiklikler bulunmaktadır.[33] Sorunun ciddiyetini, kapsamını, içerdiği riskleri ve koruyucu etkenleri daha net bir biçimde görebilmek ve kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin dayanıklılık ve toparlanma gayretlerini nasıl güçleştirdiğini daha iyi anlayabilmek için ihtiyaç duyulan veri ve araştırmaların sayıca çok az olması, durumun vahametini artırmaktadır.[34] Bu veriler etkili çözümlerin geliştirilmesine yönelik çalışmaların anahtarıdır.

Çeşitli politika ve rehber ilkelerde, iklim değişikliği bağlamında kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle mücadelede afet riskinin azaltılması, afete hazırlıklı olma, acil durum planlaması ve müdahale faaliyetlerinin önemi vurgulanmaktadır. Bununla birlikte hem afet risklerinin azaltılması hem de giderek artan iklim olayları bağlamlarında kadınların ve kız çocuklarının ihtiyaçlarını ve gerçeklerini gereken şekilde ele almak için halen yapılması gereken çok şey vardır. Bu doğrultuda kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet konusunda önleme ve müdahale faaliyetleri iklim değişikliği alanında hayata geçirilen risk azaltma ve uyum politikalarına ve müdahalelerine daha fazla entegre edilmelidir.

Kadınlara yönelik şiddet ve iklim değişikliği arasında bağlantı kurulmasına yönelik bazı umut verici uygulamalar ortaya çıkmaya başlasa da kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddeti sona erdirmek için iklim finansmanına erişim son derece sınırlıdır. Bu da, iklim değişikliğinin birbiriyle kesişen çeşitli şiddet ve ayrımcılık biçimlerine maruz bırakılanlar başta olmak üzere kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet üzerindeki kısa ve uzun vadeli etkilerini önleyecek ve hafifletecek iklim çözümlerine yatırım yapma potansiyelini kısıtlamaktadır.

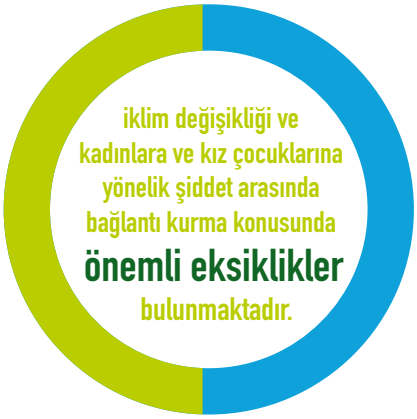

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE ÇEVRE TAHRİBATI BAĞLAMINDA KADINLARA VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK ŞİDDETE İLİŞKİN ÖNLEME VE MÜDAHALE KONUSUNDA UMUT VADEDEN UYGULAMA/GİRİŞİM ÖRNEKLERİ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN KADINLARA VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK ŞİDDET ALANINDAKİ KAPSAMLI PROGRAMLAMA ÇALIŞMALARINA ENTEGRE EDİLMESİ: AB ve BM'DEN "IŞIK TUT" GİRİŞİMİ

Kapsamlı ve çok paydaşlı yaklaşımıyla, toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin önlenmesine yönelik gayretlerin uyum, dayanıklılık inşası ve acil durum müdahale faaliyetleri de dahil olmak üzere iklim alanındaki tüm girişimlere entegre edilmesini destekleyen Avrupa Birliği (AB) – Birleşmiş Milletler (BM) Işık Tut Girişimi, iklim değişikliğinin küresel ölçekteki etkileri ile mücadele alanında çalışmalar yürütmektedir. Örneğin Girişim, Vanuatu'da meteorolojik afetlerin ardından kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet konusunda sistematik adımların atılması için gereken kurumsal kapasitelerin güçlendirilmesine öncülük etmiştir. Mozambik'te, Chalane Kasırgası sırasında risk altındaki kadınlara ve kız çocuklarına mobil veri, uzaktan çalışma ekipmanı ve psiko-sosyal yardım sağlamıştır. Girişim Liberya'da, kadın genital mutilasyonu (FGM) uygulayıcılarına yönelik alternatif bir gelir kaynağı olarak iklim dostu akıllı tarım uygulamalarının hayata geçirilmesi gibi temel ekonomik müdahalelerin belirlenmesinde Ulusal Geleneksel Şefler ve İhtiyarlar Konseyini devreye sokmuştur.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM SAĞLAMAK İÇİN SİVİL TOPLUM VE KADIN HAKLARI ÖRGÜTLERİNİN DESTEKLENMESİ

KADIN BARIŞ VE İNSANİ YARDIM FONU (WPHF)

Birleşmiş Milletler Kadın Barış ve İnsani Yardım Fonu, krizlere müdahale etmek ve kalıcı barış inşa etmek amacıyla hassas ortamlarda çalışan yerel kadın örgütlerine sunulan program desteğine ve kurumsal desteğe ivme kazandırmak için hayata geçirilmiş olan, çok ortaklı yegâne güven fonudur. Solomon Adaları'nda, insani krizler ve iklimle ilgili afetler sırasında toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle mücadele edilmesine ilişkin Acil Müdahale Faaliyetlerinde Koruma ve Toplumsal Cinsiyet Projesi'nin uygulanmasını destekleyen WPHF, toplumsal cinsiyete yönelik kapsayıcı insani yardım müdahale faaliyetleri ve afet riskinin azaltılmasına yönelik tedbirlerin ada genelinde hızlı bir biçimde yerelleştirilmesine öncülük etmiştir. Fiji, Solomon Adaları, Tonga ve Vanuatu'da WPHF, "İlk Müdahaleciler Olarak Yenilikçi Olma ve Liderlik Etme" adlı Pasifik kadın hava durumu izleme projesinin hayata geçirilmesinde FemLINKpacific'i desteklemiştir. Bu proje, afetler öncesinde, sırasında ve sonrasında toplumsal cinsiyete dayalı şiddete ilişkin önleme ve müdahale de dahil olmak üzere faaliyetlerinde bilinçli kararlar almalarına yardımcı olmak için kırsal bölgelerdeki yerel kadın liderlere yönelik iletişim ve kapasite geliştirme çalışmalarına odaklanmaktadır. Proje, kadınları yerel ve ulusal politika değişikliğinin savunucuları olarak görmekte ve krizlerin tüm aşamalarında kilit rol üstlenen karar alıcılar ve paydaşlar olarak konumlandırmaktadır.

BM KADINLARA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI GÜVEN FONU, UYGULAMALARDAN DERS ÇIKARIYOR: KADINLARA VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN UYARLANABİLİR PROGRAMLAMA

BM Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı Güven Fonu (BM Güven Fonu), 2021 yılından bu yana, kadınlara yönelik şiddeti önlemeye odaklanan "Uygulamadan Ders Çıkarma" Önleme Dizisi çerçevesinde hibe alan yaklaşık 100 kuruluş ve araştırmacı ile iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmektedir. Bu seri kapsamında hazırlanan Uyarlanabilir programlama özeti, BM Güven Fonu'ndan hibe alan kuruluşların COVID-19 pandemisinin yanı sıra iklimle ilgili güçlükler, siyasi gerilimler ve güvensizlik bağlamları da dahil olmak üzere yeni ortaya çıkan diğer krizlere uyum sağlama süreçlerine de atıfta bulunur. Belgede, doğal afetler ve insani yardım acil durumları gibi krizlerin kadınlara yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin programların uygulanmasını hangi bakımlardan güçleştirebileceği ele alınmakta ve bu krizlerin, söz konusu programların bağlama göre uyarlanmasını gerektirebileceği vurgulanmaktadır.

Örneğin, Honduras'ta (Latin Amerika bölgesinde en yüksek kadın cinayeti oranına sahip ülke) faaliyet gösteren hibe sahibi Centro de Estudios de la Mujer (CEM-H), COVID-19 pandemisi sırasında meydana gelen doğal afetlerin neden olduğu etkilerin yanı sıra, kadın insan hakları savunucularına yönelik artan şiddet olaylarına da müdahale etmek zorunda kalmıştır. CEM-H'nin amacı, kadınlar ve kız çocuklarının ev ortamlarında gıda üretim faaliyetlerinde kullanılmak üzere atalardan miras kalan bilgiler ile agro-ekolojik bilgilerin aktarılmasını sağlayarak krizler sırasında gıdaya erişimin kesintiye uğramasını önlemektir. Bu kapsamda, ilgili bölgelerde yaşayan kadınlar, köylü kadınlar ve yaşam savunucuları ile tecrübe paylaşımı ve sanal toplantılar gerçekleştirilmektedir.

TOPLUMSAL CİNSİYETE DAYALI ŞİDDET İLE ÇEVRE ARASINDAKİ BAĞLANTILAR MERKEZİ (TCDŞ-ÇEV MERKEZİ)

2020 yılında IUCN tarafından yayımlanan çığır açan küresel incelemede toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ile çevre arasındaki bağlantıların sektörler ve bölgeler arasında nasıl oluştuğu konusu üzerinde durulmuştur. Bu bağlantıya küresel ölçekte dikkat çekmeyi başaran inceleme, TCDŞ-ÇEV (GBV-ENV) Merkezi'nin kurulmasına vesile olmuştur. Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı'nın (USAID) ortaklığında, IUCN çatısı altında kurulan TCDŞ-ÇEV Merkezi, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ile çevre ilişkisi konusundaki bilgi açığını kapatmanın yanı sıra, toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti ortadan kaldırmak ve çevresel sürdürülebilirliği güvence altına almak için öğrenim seferberliği ve iş birliğine dayalı eylemler geliştirme konusunda çalışmalar yapmaktadır. TCDŞ-ÇEV Merkezi bugüne kadar hükümetler, politika yapıcılar, çevre örgütleri ve uygulayıcılar ile medya ve akademi camiasından gelen, ihtiyaca göre hazırlanmış araç, bilgi ve desteğe ilişkin 200'ün üzerinde talebe yanıt vermiştir. TCDŞ-ÇEV Merkezi örneğin, toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin küresel çevre politikasının toplumsal cinsiyet eylem planlarına entegre edilmesi konusunda savunucu kadın gruplarına yardımcı olmuştur. Merkez aynı zamanda, iklim afet riski güvenlik kuruluşlarının toplumsal cinsiyete dayalı şiddet hususlarını kavraması ve bunları kendi müdahale planlamalarına dahil etmesini sağlama çalışmalarında da savunucu kadın gruplarını desteklemiştir. TCDŞ-ÇEV Merkezi ayrıca, öncelikli eylem alanlarını görüşmek ve iş birlikleri tesis etmek amacıyla 40 farklı küresel çevre ve kalkınma kuruluşunu bir araya getiren Topluluk Yuvarlak Masa Toplantısına ev sahipliği yapmaktadır. Topluluk üyeleri, bir araya gelerek, çevresel programlama ve çevre politikaları üretme süreçlerinde, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ile çevre arasındaki bağlantıların tespit edilmesi ve gereken şekilde ele alınmasına yönelik yeni uygulama araçları üretmek amacıyla iş birliği yapmış ve birbirlerini desteklemiştir. TCDŞ-ÇEV Merkezi tarafından yürütülen çalışmalar, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ile çevre arasındaki bağlantıların tespit edilmesi ve ele alınmasında çevre programlarını desteklemek için Dayanıklı, Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Ortamlar (RISE) adlı küresel hibe projesini hazırlama ve üretme konusunda USAID'ye de ilham vermiştir. RISE, bugüne kadar sekiz ülkede ormancılık, arazi hakları, vahşi yaşamın korunması ve benzer alanlar ile toplumsal cinsiyete dayalı şiddet arasındaki bağlantı üzerinde çalışmalar yapan dokuz projeye fon sağlamıştır. 2022'de yeni RISE hibesi ve küresel eğitim çağrılarının bir sonraki aşaması, TCDŞ-ÇEV Merkezi tarafından yürütülecektir.

Fotoğraf: BM Kadın Birimi/Ruhani Kaur

KADIN ÇEVRE İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARININ GÜÇLENDİRİLMESİ

Fondo de Mujeres del Sur

Çevreci Kadın Savunucuları Güçlendirme Programı'nın amacı, toplumsal cinsiyet ve sosyo-çevresel adalet bakış açısıyla hakları için mücadele eden kadın gruplarının güçlenmesini sağlamaktır. Fon, sular ve toprakların yanı sıra hem kendi haklarını hem de mensubu oldukları toplulukların ve ailelerin haklarını savunmalarında, kadınların önderliğindeki grupları desteklemektedir. Yerli halklara mensup kadınlar ile kırsal ve kentsel bölgelerde yaşayan kadınlarla birlikte onları belirli şekillerde etkileyen çevresel şiddete karşı farklı stratejileri bir araya getirmektedir. Fon, doğal ve sağlıklı bir çevre isteyen kadın savunucuların güçlenmesini sağlayarak kadınların şiddetten uzak bir yaşam sürmesine katkıda bulunmaktadır. Kadın hakları savunucularından oluşan farklı gruplar arasında ağlar ve ittifaklar tesis edilmesinin yanı sıra, çevreci kadın savunuculara yönelik şiddetin izlenmesi ve raporlanmasına yönelik çalışmalar da desteklenmektedir. Program, Arjantin, Bolivya ve Paraguay'da uygulanmaktadır.

The Esperanza Protokolü: İnsan hakları savunucularına yönelik tehditlere karşı etkili bir müdahale faaliyeti

Adını, yıllar boyu süren ancak soruşturulmayan tehditlerin ardından 2016 yılında öldürülen Yerli Kadınlar ve Çevre İnsan Hakları Savunucusu Berta Cáceres'in memleketinden alan Esperanza Protokolü, uluslararası insan hakları hukukunu esas alan rehber ilkeler sunmaktadır. Birincil hedef kitlesi hükümetler ve adalet yetkilileri olan bu rehber ilkelerin amacı, insan hakları savunucularına yönelik tehditlerle gereken şekilde mücadele edilmesini teşvik etmek ve özellikle bu tür tehditlerin etkili bir şekilde soruşturulmasını, kovuşturulmasını ve cezalandırılmasını desteklemektir. Işık Tut Girişimi kapsamında, protokolün toplumsal cinsiyete duyarlı nitelikte olmasını sağlamak amacıyla BM Kadın Birimi, Latin Amerika'da faaliyet gösteren Adalet ve Uluslararası Hukuk Merkezi (CEJIL) ile ortak çalışmalar yürütmüştür. Bu doğrultuda, BM Kadın Birimi, kadın insan hakları savunucularının söz konusu aracın geliştirilmesine yönelik çalışmalara katılmasını ve tüm sürecin kadın insan hakları savunucularının benzersiz ve zengin bakış açıları ışığında yürütülmesini sağlamıştır.

EYLEME YÖNELİK TAVSİYELER

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin (KKÇYŞ) ortadan kaldırılması, sürdürülebilir ve yeşil bir gezegene ulaşma gayretleri bakımından kritik önem taşımaktadır. Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet; insani yardım, kalkınma, barış inşası ve iklim değişikliğinin sürekliliği çerçevesinde ele alınması gereken bir husustur.

1 İklim değişikliği bağlamında kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin ortadan kaldırılmasına olanak tanıyan, kolaylaştırıcı bir politika ortamı yaratın.

- Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddete ilişkin önleme ve müdahale faaliyetlerini küresel, ulusal ve yerel ölçekteki çevre, afet riski azaltma, toparlanma, uyum ve hafifletme tedbirleri ile ilgili politika çerçevelerinin yanı sıra, stratejiler, planlama süreçleri, finansman araçları ve hesap verme sorumluluğu mekanizmalarına entegre edin.
- İklim değişikliğini, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin ortadan kaldırılmasına yönelik uluslararası çerçeveler (CEDAW, Pekin Platformu, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları) ile ulusal ve yerel kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet eylem planları ve Genel Sekreter'in üye devletleri Ortak Gündem çerçevesinde geliştirmeye davet ettiği Acil Durum Müdahale Planları gibi politikalar temelinde ele alın.

2 İklim değişikliği ve kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle mücadele sektörleri genelinde küresel, bölgesel, ulusal ve yerel düzeylerde sektörler arası stratejik ortaklıkları ve iş birliğini teşvik edin.

- Hukuk ve politika çerçeveleri de dahil olmak üzere çevre, iklim eylemi ve afet riski azaltma sektörlerinin kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddete ilişkin farkındalığının artırılması ve kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik gayretleri destekleyin ve kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle mücadele alanında faaliyet gösteren aktörlerin iklim değişikliğine ilişkin hafifletme, uyum sağlama ve afet riskini azaltma kapasitelerini güçlendirin.
- İklim değişikliği ile ilgili tüm süreçlerde, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle mücadelede bilgi ve tecrübeye sahip olan kadın sivil toplum kuruluşlarının katılımını, temsilini ve öncülüğünü sağlayarak, iklim politikaları ve programları geliştiren aktörler ile kadın bakanlıkları veya toplumsal cinsiyet eşitliği mekanizmaları arasında ortaklıklar kurulmasını teşvik edin.

3 İklim değişikliğinin kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet ve risk faktörleri üzerindeki etkisini anlamak için gereken veri, kanıt ve bilgileri üretin.

- İklim değişikliğinin ve çevre tahribatının kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet üzerindeki etkisini kavramanın yanı sıra hem kentsel hem de kırsal bölgelerde yaşayan kadınlar ve kız çocuklarına ilişkin risk faktörleri ile bu grupların hassasiyetleri ve uyum kapasitelerini anlamak için cinsiyete göre ayrıştırılmış verilerin toplanmasını sağlayın.
- İklim değişikliği bağlamında kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle mücadelede etkili stratejiler ve müdahale faaliyetleri konusunda umut vadeden uygulamaları tespit edin ve bu bağlamda yürütülen bilgi paylaşımı çalışmalarını güçlendirin.

4 Kadın hakları ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik finansmana öncelik vererek, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddete ilişkin önleme ve müdahale çalışmalarında esnek ve uyarlanabilir yaklaşımlara daha fazla yatırım yapılmasını sağlayın.

- Şiddete maruz bırakılan kadınlar ve kız çocukları için çevre krizleri veya afetler öncesinde, sırasında ve sonrasında eşgüdümlü, kaliteli, erişilebilir, şiddete maruz bırakılanlara odaklanan ve travmaya duyarlı temel hizmetlerin sunulmasını sağlayın.
- Şiddetin temel nedenleri, itici güçleri ve risk faktörlerini ele alan, kanıta dayalı önleme müdahale faaliyetlerini yaygınlaştırın ve geçim kaynakları ve sosyal koruma gibi kadınların ekonomik olarak güçlenmesine yönelik programların kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetle mücadele alanındaki programlara entegre edilmesi dahil olmak üzere, iklim değişikliğinin sürekliliğine uyum sağlayan çalışmalar yürütün.
- Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddete ilişkin önleme ve müdahale faaliyetlerini, iklim değişikliği ve çevreye uyum sağlamaya ilişkin yürütülen hafifletme ve dayanıklılığı artırma maksatlı politika, programlama ve finansman çalışmalarına entegre edin.

5 Kadın çevre ve insan hakları savunucularına yönelik şiddeti önleyin ve faillerden hesap sorulmasını sağlayın

- Kadın iklim aktivistleri ile kadın çevre ve insan hakları savunucularına yönelik şiddeti önlemek ve bunlara müdahale etmek için küresel standartlara uygun mekanizmalar ve protokoller tesis edin; koruma tedbirlerinin hayata geçirilmesini ve adalete erişim ile hesap verme sorumluluğunun güçlendirilmesini sağlayın.

NESİLLER BOYU EŞİTLİK FORUMU
TOPLUMSAL CİNSİYETE DAYALI ŞİDDET EYLEM KOALİSYONU VE İKLİM ADALETİ İÇİN FEMİNİST EYLEM KOALİSYONU

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Eylem Koalisyonu ve İklim Adaleti İçin Feminist Eylem Koalisyonu, iklim değişikliği bağlamında tüm çeşitlilikleriyle kadınlara ve kız çocuklarına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin ele alınması konusunda sektörler arası gayretleri daha ileriye taşımak amacıyla kurulan çok paydaşlı ortaklıkların güçlendirilmesine imkân tanıyan, benzersiz ve stratejik bir platform sunmaktadır. İklim Adaleti İçin Feminist Eylem Koalisyonu liderlerinden olan IUCN ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Eylem Koalisyonu liderlerinden olan BM Kadın Birimi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına yönelik ilerlemeyi hızlandırarak, arzulanan sonuçların etkisini artırmak için her iki koalisyon çerçevesinde taahhütler ve eylemlerin hayat geçirilmesine yönelik ortaklıklar kurmayı hedeflemektedir. İklim Adaleti İçin Feminist Eylem Koalisyonu ile Çevre Konusunda Toplumsal Cinsiyetin Daha İleri Taşınması Ortaklığı'nın ortak taahhüdü, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ile toplumsal cinsiyete duyarlı iklim eyleminin tüm düzeylerdeki kesişim noktaları üzerinde çalışan çevre ve iklim kuruluşlarına yönelik finansman, kapasite geliştirme ve uygulama toplulukları aracılığıyla toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve iklim değişikliği alanındaki eylemlerin yaygınlaşmasını sağlayacaktır. Aynı şekilde, BM Kadın Birimi'nin Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Eylem Koalisyonuna yönelik taahhütleri, iklim değişikliğine bağlı afet ve çevre etkileri bağlamlarında toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin her biçimini önlemeyi ve bunlarla mücadele etmeyi amaçlamaktadır. Bu konuda daha fazla bilgi almak için lütfen bağlantıya tıklayarak Eylem Koalisyonları'nı inceleyin.

CSW66
COMMISSION ON THE STATUS OF WOMEN

Bu politika özeti, "İklim değişikliği, çevre ve afet riskini azaltılma politikaları ve programları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve tüm kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesi" öncelikli teması ile 14-25 Mart 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen Kadının Statüsü Komisyonunun altmış altıncı oturumu (CSW 66) öncesinde BM Kadın Birimi ve IUCN tarafından hazırlanmıştır:

BM Kadın Birimi Genel Merkezi

220 East 42nd Street
New York, NY 10017, USA
www.unwomen.org

IUCN Genel Merkezi

Rue Mauverney 28
1196 Gland, Switzerland
www.iucn.org

SON NOTLAR

1. Yaşamları boyunca her 3 kadından 1'i (yaklaşık 736 milyon kişi) fiziksel veya cinsel şiddete maruz bırakılmaktadır. Violence against Women Prevalence Estimates, 2018 (Kadınlara Yönelik Şiddetin Yaygınlık Oranına ilişkin Tahminler)
2. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi, (2021). Killings of women and girls by their intimate partner or other family members Global estimates 2020 (Partnerleri veya diğer aile fertleri tarafından öldürülen kadınlar ve kız çocukları - Küresel Tahminler 2020)
3. Genel Sekreter'in Kadının Statüsü Komisyonunun 66. oturumunda sunduğu rapor. (Aralık 2021) İklim değişikliği, çevre ve afet riskini azaltılma politikaları ve programları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve tüm kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesi
4. İnsan Hakları Yüksek Komiserliği, UNEP, BM Kadın Birimi (2021). Human rights, the environment and gender equality. Key messages. (İnsan hakları, çevre ve toplumsal cinsiyet eşitliği - Kilit mesajlar)
5. Owren, C. (2021). Understanding and addressing gender-based violence as part of the climate emergency. (Toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti iklim krizinin bir parçası olarak algılamak ve ele almak) CSW66 Uzmanlar Grup Toplantısı Raporu. BM Kadın Birimi; Castañeda Camey, I., Sabater, L., Owren, C. ve Boyer, A.E. (2021). Gender-based violence and environment linkages: summary for policy makers. (Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve çevre arasındaki bağlantılar: politika yapıcılara yönelik özet) Wen, J. (ed.). Gland, İsviçre: IUCN.
6. Castañeda Camey, I., Sabater, L., Owren, C. ve Boyer, A.E. (2021). Gender-based violence and environment linkages: summary for policy makers. (Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve çevre arasındaki bağlantılar: politika yapıcılara yönelik özet) Wen, J. (ed.). Gland, İsviçre: IUCN.
7. BM Kadın Birimi (2021). Feminist plan for sustainability and social justice. (Sürdürülebilirlik ve sosyal adalet için feminist plan)
8. BM Kadın Birimi (2021). Feminist plan for sustainability and social justice. (Sürdürülebilirlik ve sosyal adalet için feminist plan); Castañeda Camey, I., Sabater, L., Owren, C. ve Boyer, A.E. (2021). Gender-based violence and environment linkages: summary for policy makers. (Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve çevre arasındaki bağlantılar: politika yapıcılara yönelik özet) Wen, J. (ed.). Gland, İsviçre: IUCN.
9. BM Kadın Birimi (2021). https://data.unwomen.org/sites/default/files/documents/Publications/Measuring-shadow-pandemic.pdf. (Gölge pandeminin ölçülmesi: COVID-19 sırasında kadınlara yönelik şiddet)
10. IUCN (2020). IUCN Information note on gender-based violence and environment linkages during COVID-19. (COVID-19 sırasında toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ile çevre arasındaki bağlantılara ilişkin IUCN bilgi notu.) İkinci basım: Kasım 2020. Gland, İsviçre:IUCN.
11. After hurricane Maria: A hidden crisis of violence against women in Puerto Rico (Maria Kasırgası'nın ardından: Porto Riko'da kadınlara yönelik şiddete dai gizli bir kriz)(2018).
12. BM Kadın Birimi Fiji Çok Ülkeli Ofisi (2014). Climate change, disasters and gender-based violence in the pacific. (Pasifik'te iklim değişikliği, afetler ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet)
13. IOM (2016). The climate change-human trafficking nexus. (İklim değişikliği - insan ticareti bağlantısı)
14. CEDAW Komitesinin iklim değişikliği bağlamında afet riskinin azaltılmasına yönelik gayretlerin toplumsal cinsiyetle ilgili boyutlarına ilişkin 37 sayılı Genel Tavsiye Kararı (2018); BM Kadın Birimi Fiji Çok Ülkeli Ofisi (2014). Climate change, disasters and gender-based violence in the pacific. (Pasifik'te iklim değişikliği, afetler ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet)
15. Gevers, A., Musuya, T., ve Bukuluki, P. (2020). Why climate change fuels violence against women. (İklim değişikliği kadınları yönelik şiddeti neden körükler?) Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP).
16. Owren, C. (2021). Understanding and addressing gender-based violence as part of the climate emergency. (Toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti iklim krizinin bir parçası olarak algılamak ve ele almak) CSW66 Uzmanlar Grup Toplantısı Raporu. BM Kadın Birimi.
17. Gevers, A., Musuya, T., ve Bukuluki, P. (2020). Why climate change fuels violence against women. (İklim değişikliği kadınları yönelik şiddeti neden körükler?) Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP).
18. Gevers, A., Musuya, T., ve Bukuluki, P. (2020). Why climate change fuels violence against women. (İklim değişikliği kadınları yönelik şiddeti neden körükler?) Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP); Castañeda Camey, I., Sabater, L., Owren, C. ve Boyer, A.E. (2021). Gender-based violence and environment linkages: summary for policy makers. (Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve çevre arasındaki bağlantılar: politika yapıcılara yönelik özet) Wen, J. (ed.). Gland, İsviçre: IUCN.
19. BM İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi (OCHA) (2017). Horn of Africa: A call for action. (Afrika Boynuzu: Eylem Çağrısı)
20. Gevers, A., Musuya, T., ve Bukuluki, P. (2020). Why climate change fuels violence against women. (İklim değişikliği kadınları yönelik şiddeti neden körükler?) Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP).
21. Genel Sekreter'in Kadının Statüsü Komisyonunun 66. oturumunda sunduğu rapor. (Aralık 2021) İklim değişikliği, çevre ve afet riskini azaltılma politikaları ve programları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve tüm kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesi; Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (BM İnsan Hakları), UNEP, BM Kadın Birimi 2021. Human rights, the environment and gender equality. Key messages. (İnsan hakları, çevre ve toplumsal cinsiyet eşitliği - Kilit mesajlar)
22. A.g.e. (Aralık 2021)
23. Front Line Defenders (2021). Global Analysis 2020 (Küresel Analiz)
24. Iniciativa Mesoamericana de Mujeres Defensoras de Derechos Humanos (2021). Tendencia en defensoras de tierra, territorio y justicia.
25. Castañeda Camey, I., Sabater, L., Owren, C. ve Boyer, A.E. (2021). Gender-based violence and environment linkages: summary for policy makers. (Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve çevre arasındaki bağlantılar: politika yapıcılara yönelik özet) Wen, J. (ed.). Gland, İsviçre: IUCN.
26. A.g.e. (2021).
27. Castañeda Camey, I., Sabater, L., Owren, C. ve Boyer, A.E. (2021). Gender-based violence and environment linkages: summary for policy makers. (Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve çevre arasındaki bağlantılar: politika yapıcılara yönelik özet) Wen, J. (ed.). Gland, İsviçre: IUCN.
28. A.g.e. (2021).
29. BM Kadın Birimi (2020). Climate change, gender equality and human rights in Asia Regional review and promising practices (Asya'da iklim değişikliği, toplumsal cinsiyet eşitliği ve insan hakları: Bölgesel inceleme ve umut vadeden uygulamalar)
30. Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi (2018). General Recommendation No. 37 on Gender-related dimensions of disaster risk reduction in the context of climate change (İklim değişikliği bağlamında afet riskinin azaltılmasına yönelik gayretlerin toplumsal cinsiyetle ilgili boyutlarına ilişkin 37 sayılı Genel Tavsiye Kararı).
31. Owren, C. (2021). Understanding and addressing gender-based violence as part of the climate emergency. (Toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti iklim krizinin bir parçası olarak algılamak ve ele almak) CSW66 Uzmanlar Grup Toplantısı Raporu. BM Kadın Birimi.
32. TCDŞ Sorumluluk Alanı Yardım Masası (2021). Climate Change and Gender-Based Violence: What are the links? (İklim Değişikliği ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet: Aradaki bağlantılar nelerdir?)
33. Owren, C. (2021). Understanding and addressing gender-based violence as part of the climate emergency. (Toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti iklim krizinin bir parçası olarak algılamak ve ele almak) CSW66 Uzmanlar Grup Toplantısı Raporu. BM Kadın Birimi.
34. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları (2022). Call for inputs: Report on violence against women and girls in the context of the climate crisis, including environmental degradation and related disaster risk mitigation and response. (Katkı çağrısı: Çevre tahribatı ve ilgili afet riskine yönelik hafifletme ve müdahale faaliyetleri dahil olmak üzere iklim krizi bağlamında kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet hakkında rapor)
35. BM İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi (OCHA). (2017). Horn of Africa: A call for action. (Afrika Boynuzu: Eylem Çağrısı) Bağlantı Adresi: https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/HOA_CALL_FOR_ACTION_Leaflet_Feb2017_1.pdf
36. TCDŞ Sorumluluk Alanı Yardım Masası (2021) Climate Change and Gender-Based Violence: What are the links? (İklim Değişikliği ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet: Aradaki bağlantılar nelerdir?)
37. BM Kadın Birimi Asya ve Pasifik Ofisi. (2020). Climate change, gender equality and human rights in Asia: Regional review and promising practices (Asya'da iklim değişikliği, toplumsal cinsiyet eşitliği ve insan hakları: Bölgesel inceleme ve umut vadeden uygulamalar) https://asiapacific.unwomen.org/sites/default/files/Field%20Office%20ESEAsia/Docs/Publications/2021/02/ap-HRCC-report_online- compressed.pdf

CSW66 COMMISSION ON THE STATUS OF WOMEN · IUCN · GENERATION EQUALITY · UN WOMEN